

Henki &

elämä

Minun musiikkini

Jyväskylän
seurakunnan
lehti

30.12.2021 ■ numero 11

Korona hajotti
sosiaalisen kon-
trollin

► sivu 3

Piispa Matti Sa-
lomäki: Olen on-
nellinen, kun...

► sivu 4-5

Sairaalamuusikko
esittää lapsuuden
lauluja

► sivu 12

Pääkirjoitus

Vastuunkantajat

Omikron-aallon alla kirkko sai pynnön. Sosiaali- ja terveysministeriö esitti kysymyksen ja toiveen, voisivat kirkon terveydenhuollon ammattikoulutetut diakoniatyöntekijät osallistua rokkotamiseksi koronaa vastaan. Kirkko vastasi myöntävästi ja tiedotti, että evankelisuteriläisen kirkon palveluksessa on noin 1 300 diakoniatyöntekijää, joista arviolta 600 diakonissalla on terveydenhuollon ammattihenkilön pätevyys. Seurakunnat arvioivat itsenäisesti, kuinka niillä on mahdollisuus antaa työhön resurssseja.

Jyväskylän seurakunnan suhtautumisen pyyntöön tiivistää hyvin se, että alle tuunnin sisällä tiedon saapumisesta diakoniatyössämme oli jo aloitettu selvitystyö, laitettu se työllistämiseksi numeroksi yksi. Jo samana iltana asia oli selvä, lääkelupia myöten. Viesti kuului: vastuuta halutaan kantaa.

Diakoniatyöntekijät ovat heitä, joiden kanssa kuka tahansa voi keskustella luottamuksellisesti huolista, sairauksista, yksinäisyydestä, merkityksettömyyden tunteista, päihteiden käytöstä, hengellisistä kysymyksistä tai ihan mistä vain arkisista asioista. Heiltä voi saada myös taloudellista apua. Seurasin läheltä, kun diakoniatyöntekijämme toissa kesänä lähtivät Palokan senioritalon palopäikalle, kuinka he viikkojen ajan kulkivat kotinsa menettäneiden apuna ja olivat mukana organisoimassa keräyksiä.

Diakoniatyöntekijät kohtaavat ihmisiä ja kuulevat tarinoita, joita niiden kertojat eivät jaa sosiaalisessa mediassa. Suosituksia heiltä saadusta avusta ei jaeta illanistujaisissa kevyen rupattelun lomassa.

150 vuotta sitten Suomessa vihittiin virkaan ensimmäinen diakonissa, Matilda Hoffman. Nyt alkava vuosi on diakonian ansaittu juhnavuosi.

Jonna Arola
Päätoimittaja

Yksi hetki

Vaajakosken alue seurakunnan työntekijät kiersivät kauppoissa ja palveluiloissa laulamassa joululauluja tiistaina 14. joulukuuta. Kello 14.45 ilahdutettiin Vaajalan S-marketin asiakkaita kaupan pihalla.

Kolme tärppiä tuleviin hetkiin

1 Loppiaisen sanajumalanpalvelus to 6.1. kello 10 Palokan kirkossa. Jumalanpalvelus on katsottavissa suorana lähetyksenä osoitteessa youtube.com/henkielama.

2 Omaishoitajien Oma hetki ke 19.1. kello 13–14.30 Valtiontalon 2. kerroksessa, Kilpisenkatu 8. Vertaistukea ja keskustelua eri teemoista kahvikupin äärellä.

3 Sana elää, rukous kantaa -ilta to 20.1. kello 18 Kuokkalan kirkossa. Musiikkia, rukousta, ehtoollinen, ajatuksia elämästä ja Jumalasta. Joka kuukauden kolmas torstai.

Lisää toimintaamme tapahtumaliitteessä.

Sanottua

”Nuoren pitäisi voida elää nuoruutta ilman, että täytyy tietää suunnitelmansa pitkälle tulevaisuuteen. Kohtaaminen on suurin mielenterveydestä toiselle ihmiselle. Siksi on tärkeää antaa nuorelle palautetta, että hän on arvokas sellaisenaan kuin on.”
Varhaiskasvatus- ja koulutuksen päällikkö Anniina Pesonen, MIEELI ry (Yhteishyvä 6/21)

”Olkoon kunkin meistä uskonto mikä tahansa, yritetään kukin omalta osaltamme, kuten muurahainen kantaa pientä murusta kortenaan kekoa, yhdessä rakentaa ihmiskunnan kekoa. Iloitaan

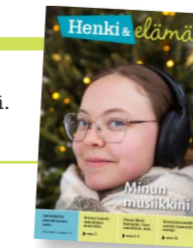
uskosta parempaan huomiseen ja suurempaan ihmisyyteen.”
Europarlamentaarikko Sirpa Pietikäinen (Kotimaa24 30.11.2021)

”Vapaaehtoistyötä ei kannata ajatella ilmaisena työnä, vaan toimintana, joka antaa monin tavoin takaisin ja tuo paljon iloa.”
Vuoden 2021 vapaaehtoiseksi valittu jyväskyläläinen Ilkhom Khalimzoda (KSML.fi 3.12.2021)

”On vaikea nähdä suurta ristiriitaa tieteiden ja uskon välillä. Ne käsittelevät aika lailla erilaisia asioita ja niillä on molemmilla omat tonttinsa. Tietenkään ne eivät ole

täysin erillisiä, molemmat kuvaavat samaa todellisuutta. Kuinka paljon erillisiä ne ovat, on hyvä kysymys.”
Matematiikan professori Mikko Salo (Youtube 30.11.2021, Tiede & usko – Ruusu Puiston pohdintoja)

”Laajamittainen köyhyys ei ole yksilöiden valinta eikä ominaisuus. Se on yhteiskunnallinen, rakenteellinen ongelma. Siksi köyhyyttä voidaan myös vähentää yhteiskunnallisin toimin.”
Sininauhaliiton toiminnanjohtaja Pekka Lund (Kirkkopalvelut 8.12.2021)

11/21

Kannessa: Teini-ian suosikkimusiikki kulkee mukana koko elämän. Jonna Lusenius kuuntelee mielellään muun muassa suomiskelmää.
Kuva: Sami Saarenpää

Päätoimittaja
Jonna Arola 040 535 1064
Toimitus
Sirpa Koivisto 040 703 0350
Elina Manninen 050 360 3459
Minna Palovaara 050 380 0612
Jaakko Heikkinen 041 731 4110

Taitto Viestintä-Paprico Oy
Sähköposti
jklskr.viestinta@evl.fi tai etunimi.sukunimi@evl.fi
Osoite
Vapaudenkatu 47
PL 103, 40101 JYVÄSKYLÄ

📌 jklskr

🌐 jvaskylan_seurakunta

📧 @Henkielama

📄 henkielama

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

10. vsk.
ISSN 1798-1255 (painettu)
ISSN 2489-7620 (verkkojulkaisu)
Kustantaja Jyväskylän seurakunta
Julkaisija Jyväskylän seurakunta
Paino Botnia Print Oy Ab
Painosmäärä 60 000 kpl

Jakelu Posti Oyj
Jakeluohjelmakaudet
Postin asiakaspalvelu 0200 77000
www.posti.fi/palaute
Ilmoitusmyynti:
juha.kurvinen@kotimaa.fi
Ilmoitushinnat 1,60 e/p/m

Ajassa

Mitä Jyväskylä tarkoittaa?

On hyvä, että työntekijät ajavat pakettiautolla sinne, missä nuoret ovat, sanoo Tommi Hoikkala.

MINNA PALOVAARA teksti
JANI LAUKKANEN kuva

Tutkimusprofessori Tommi Hoikkala, mitä Jyväskylä tarkoittaa?

Tutkimukseni eli nuorisotyön näkökulmasta Jyväskylä tarkoittaa dynaamista otetta, jossa kekseliäästi ja luovasti löydetään uusia tapoja toimia ilman uhoamista ja rehveltelua. Hyvää työtä ja sen tuloja on syytä arvostaa!

Miten sinusta tuli nuorisotutkija?

Paljolti onnellisten sattumien ja verkostojen kautta. Tein sosiologian graduni nuorten alkoholin käytöstä ja pääsin sitä kautta täysiaikaiseksi tutkijaksi. Minulle on tyypillistä karata karsinoista ja tykkään yhdistellä erilaisia tutkimusmenetelmiä. Olen käyttänyt 40 vuotta nuorisotutkimukseen ja kenttätyö on lempityötäni.

Olet yksi Nuorisotutkimus-seuran perustajista. Mihin seuraan tarvitaan?

Suomesta puuttui nuorisotutkimus, joka erityisesti pyrki kuulemaan nuoria. 1987 perustamiskokouksessa oli 11 jäsentä, tällä hetkellä meitä on 380. Reagoimme hankasti ajassa nouseviin ilmiöihin ja julkaisimme vuosittain nuorisobarometrin. Tuotamme monipuolista tutkimustietoa päätöksenteon ja nuoria koskevan keskustelun pohjaksi.

Mitä havaintoja olet tehnyt seurakuntien tekemästä nuorisotyöstä?

Seurakuntien nuorisotyö toimii ja sillä on vakiintuneet resurssit, työntekijät ja tilat. Alueellisesti kunnat tekevät seurakuntien kanssa hyvää yhteistyötä, jota kannattaa kehittää. Molemmat kunnioittavat toisiaan, mutta ne ovat kuitenkin omia yksikköjään. Samaa työtä tehdään eri organisaatioissa.

Millä tavalla muuttaisit nuorisotyötä?

Nuori tulisi kohdata monialaisesti ja kokonaisvaltaisesti. Palveluja tarjotaan ja tehdään hyväksi nuorisotyötä, mutta sektoreiden väliin jää rakoja. Monialaista yhteistyötä tulisi kehittää pois silloista. Kohdennettua nuorisotyötä tekijät kohtaavat nuoria, joilla on jokin asia solmussa vaikkapa koulussa. Tehdään entistä enemmän korjaavaa työtä, koska perusjärjestelmässä on puutteita. Yhdessä nuoren ei pidä antaa pudota väleistä.

Olit isosena kahdella rippikoululeirillä kesällä 1969. Millainen kokemus se oli?

Se oli hyvin keskustelemaan, ja sain paljon uusia kavereita. Elettiin Vietnamin sodan aikaa ja pohdimme globaaleja asioita. Rippikoulu-leirit ovat yhä suomalaisia yhdistävä kokemus. Niissä panostetaan ryhmädynamiikkaan sekä teorias- ta että käytännössä.

▶ Tutkimusprofessori emeritus Tommi Hoikkalan kokoama teos *Mitä Jyväskylä tarkoittaa? Nuorisotyön yhteisötietokirja* ilmestyi Jyväskylässä marraskuussa 2021

Mitä ajatuksia korona-aika sinussa herättää nuoria ajatellen?

Kodit eivät ole yhdenvertaisia, eivätkä kaikki perheet voi samalla tavalla tukea etäopetusta. Tämä on näkynyt oppimistuloksissa. Koronan myötä sosiaalinen kontrolli hajosi. Sanoisin, että nuorisoriikollisuuden nousu on yksi epidemian seuraus. Nuorista ei pystytäkään kiinni samalla tavalla kuin normaalisti. Kaikkia koronan seurauksia ei vielä edes tiedetä.

Tommi Hoikkala on tutkinut nuorisoa 40 vuoden ajan.

Lähetysseurojen tukien perusteista äänestettiin

Jyväskylän seurakunnan lähetysmäärärahat säilyvät ensi vuonna edellisvuoden mukaisina. Suurin tuen saaja on Suomen Lähetysseura, jolle kirkkovaltuusto myönsi noin 296 000 euron talousarviotuen. Ev.lut. Lähetysyhdistys Kylväjä saa noin 54 000, Suomen Piipiaiseura noin 36 000, Medialähetys Sannasaattajat noin 31 300, Suomen Ev.lut. Kansanlähetys noin 22 400 ja Suomen Lut. Evankeliumiyhdistys noin 9 000 euroa.

Lähetysmäärärahojen jakoperusteita koskevasta selonteosta päädyttiin kirkkovaltuustossa äänestämään. **Tuija Elina Lindström** esitti asian palauttamista käsitteilyyn siten, että jatkossa tuen kohteena ei olisi järjestöjä, joiden toiminnassa on epätasa-arvoisia rakenteita. Vastaus hylättiin äänin 16–20 yhden äänestäessä tyhjää. Lindström jätti asiasta erivän mielipiteen, johon useampi valtuutettu yhtyi.

Ruoka-avun jakaminen uudistuu

Vähävaraisille jyväskyläläisille tarjottu ruoka-apu uudistuu vuoden alussa. Ruoka-apu Lyydia toteutetaan Jyväskylän kaupungin, seurakunnan ja järjestöjen yhteistyössä. Toimintaa koordinoi Vaajakosken Suvanto ry.

Ruoka-apu Lyydia toimii Seppälässä osoitteessa Ahjokatu 16. Seppälän lisäksi jakelupisteitä ovat Korpilahden seurakuntatalo, Säynätsalon Kylän kammari, Suvannon toimintakeskus Vaajakoskella ja Sammonkadun Jokapäiväinen Leipä.

Ruoka-apua saa seurakunnan kirjoittamalla ruokasetelillä. Ruokasetelillä voi hakea ruokakassin joka toinen viikko. Ruokakassit on pakattu valmiiksi ja sisältö vaihtelee viikoittain tulleiden ruokalahjoitusten mukaisesti. Ruoka-apu on hakijalle maksutonta. Lyydian ruokajakelu on avoimna keskiviikkoisin ja torstaisin klo 11–13. Muiden pisteiden jakeluaajat tarkentuvat myöhemmin.

Kirkko mukaan rokotustalkoisiin

Jyväskylän seurakunta on selvittänyt mahdollisuudet osallistua koronarokotteiden antamiseen sosiaali- ja terveysministeriön pyynnöstä ja ilmoittanut Lapuan hiippakunnalle valmiudestaan. Omikron-variantin alkaessa levitä ministeriö kysyi Suomen evankelisuterilaiselta kirkolta, voisivatko kirkon terveydenhuollon ammattikoulutetut diakoniatyöntekijät sekä seurakuntien tilat olla käytettävissä omikron-virusmuunnoksen myötä nopeasti heikentyneen koronaepidemiatilanteen helpottamiseksi. Kirkko kertoo haluavansa kantaa yhteiskuntavastuuta ja toimia kumppanina rokotus- ja jäljitetyössä yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Jos vain uskaltaisin...

.... osallistuisin triathloniin. Lapuan hiippakunnan uusi piispa **Matti Salomäki**, 53, jatkoi lauseita ja toivoi, että piispana aikaa jää myös liikunnalle ja muille harrastuksille.

SIRPA KOIVISTO teksti
MATTI HAUTALAHTI kuva

Minä olen... Matti Salomäki, Lapuan tuomiokirkkoseurakunnan tuomiorovasti. Olen syntynyt Lapualta ja toiminut pappina lähes 30 vuotta. Perheeseeni kuuluvat vaimo, neljä lasta ja kaksi lastenlasta.

Halusin piispaksi, koska... minua pyydettiin tehtävään useammalta taholta. Ilmoitin olevani käytettävissä. Katsoin, että minulla on laaja kokemus niin seurakuntatyöstä kuin kirkon hallinnon eri tasoilta.

Piispana tärkein tehtäväni on... huolehtia siitä, että kirkon perustehtävä Lapuan hiippakunnassa toteutuu. Se tarkoittaa evankeliumin eteenpäin viemistä ja sakramenttien toimittamista, ja että kaikki tapahtuu kirkon tunnustuksen ja järjestyksen mukaisesti.

Haluan edistää... seurakuntalaisten osallisuutta niin jumalanpalveluksissa kuin kaikessa muussakin toiminnassa, jotta seurakuntalaisilla olisi entistä vahvempi rooli seurakunnan elämässä.

Piispana en aio... esittää muutoksia kirkon opetukseen.

Asia, jota minulta useimmin on viime aikoina kysytty, on... missä aion piispana asua ja miten haluan uudistaa kirkkoa.

Sateenkaariparien asema kirkossa... herättää varmasti keskustelua myös tulevana vuosina.

Haluan lieventää vastakkainasettelua kirkossa... keskittymällä kirkon ydintehtävään

sekä keskustelemalla eri tavoin ajattelevien kanssa.

Seurakuntien rakenneuudistus... on välttämätöntä kiristyvän talouden ja muuttoliikkeen seurauksena. Vuodenvaihteessa seurakuntien määrä Lapuan hiippakunnassa vähenee 44:stä 40:een. Seurakuntien yhdistymisiä tapahtuu varmasti myös tulevana vuosina.

Koronakriisin keskellä kirkon on... hoidettava perustehtävänsä sekä tuettava ja rohkaistava vaikeuksiin joutuneita.

Kirkon rooli ilmastonmuutoksessa... on hoitaa oma vastuunsa ja huolehtia siitä, että seurakunnissakin ympäristöasiat otetaan riittävällä tavalla huomioon.

Kirkon pitäisi ottaa näkyvämmiin kantaa... yksinäisyydestä kärsivien puolesta.

Kirkkoon kannattaa kuulua, koska... sitä kautta voi kuulla evankeliumia ja päästä osalliseksi Jumalan armosta. Kirkko toimii tässä maailmassa elävien ihmisten hyväksi monella tavalla.

Eniten olen huolissani... siitä, miten varsinkin nuorille ikäluokille kirkkoon kuuluminen ja kirkon opetukset ovat yhä vähemmän merkityksellisiä uusimpien tilastojen valossa. Uskon, että kirkon sanomalla on paljon annettavaa edelleenkin, jos vain löydämme oikean tavan välittää tätä sanomaa myös nuorille aikuisille.

En koskaan unohda sitä, kun... kuulin piispa-vaalin tuloksen. Se oli mieleen jäävä hetki. Odotin tiukempaa vaalia, ja lopputulos oli it-

sellenikin yllätys. Vaalin tuloksesta ei voi koskaan olla etukäteen varma.

Jos vain uskaltaisin... osallistuisin triathloniin. Uimakunto ei riitä tällä hetkellä.

Tunnen suurta kiitollisuutta siitä, että... saan olla tekemässä Jumalan valtakunnan työtä ja saan asua vapaassa, itsenäisessä Suomessa, jossa uskonnon harjoittaminen on mahdollista.

Saan voimaa... evankeliumista, rukouksesta ja Raamatun lukemisesta. Toki myös perheestä, muista läheisistä ihmisistä ja työtovereista.

Perheeni kanssa... olemme tiivis tiimi ja pidämme paljon yhteyttä.

Harrastukseni... ovat tärkeä vastapaino työlleni. Pyrin liikkumaan lähes päivittäin, liisäksi harrastan nikkarointia ja soitan pianoa omaksi ilokseni. Piispan työssä aikataulu on varmasti tiukempi, mutta harrastuksille on välttämätöntä löytää aikaa. Lenkkeily auttaa jaksamaan eteenpäin.

Olen onnellinen kun... saan viedä kirkon hyvää sanomaa eteenpäin eri elämänvaiheissa oleville ihmisille. Saan olla läsnä, kuunnella ja tuoda evankeliumin sanomaa esille erilaisissa tilanteissa.

Matti Salomäki aloittaa virassaan 1.2.2022 Simo Peuran siirtymässä eläkkeelle. Salomäki on vuonna 1956 perustetun Lapuan hiippakunnan viides piispa.

» Haluan edistää seurakuntalaisten osallisuutta niin jumalanpalveluksissa kuin kaikessa muussakin toiminnassa.

Musiikin kertomaa

Musiikkimaku kehittyi vahvimmin teini-iässä. Sen muodostumiseen vaikuttavat eniten lähiympäristössä kuunnellut genret ja kuuntelijan persoonallisuus.

SAILA AARNIO teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuvat

Musiikki kulkee ihmisen elämässä sikiövaiheesta viimeiselle matkalle ja vaikuttaa meihin monella tavalla. Se viihdyttää siivotessa, antaa virtaa lenkillä tai tarjoaa suuria elämyksiä konsertissa, elokuvissa ja festareilla. Musiikin avulla säädellään tunteita, edistään oppimista ja vahvistetaan yhteenkuuluvuutta. Se on myös olennainen osa identiteettiämme.

– Musiikki on oman minän yksi rakennuspalanen. Sen kautta rakennetaan omaa elämäntarinaa, toteaa apulaisprofessori **Suvi Saarikallio** Jyväskylän yliopiston musiikin, taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitokselta.

Se, minkälaisista musiikkia kukin mieluiten kuuntelee, on yksilöllistä ja tilansidonnasta. Saarikallio korostaa, että ihminen voi tykätä hyvin erilaisesta musiikista eri tilanteissa ja tarkoituksissa.

– Tilanteet määrittävät paljon sitä, miten reagoimme musiikkiin. Joku voi käydä esimerkiksi tansseissa, missä soitetaan sellaista musiikkia, jota ei ikinä kuuntelisi autolla ajaessaan.

Aikuisen musiikkimielitykset juontavat juurensa vahvasti nuoruusikään. Musiikkimaun muodostumiseen vaikuttaa eniten se, mitä on tottunut lapsuusperheessään ja kaveripiirissään kuulemaan.

– Läheisten ja tärkeiden ihmisten kuuntelema musiikki rakentaa sitä palettia, josta valitsemme myöhemmin omaa lempimusiikkia. Usein haemme tutusta genrestä musiikkia tiettyyn tilanteeseen ja tunnelmaan, vaikka lohduttamaan tai energiaa tuomaan, kertoo Saarikallio.

» Musiikki on oman minän yksi rakennuspalanen.

Suvi Saarikallio

Nuoruusvuosien merkitys musiikkimaun kehittymiseen perustuu siihen, että silloin elämässä tapahtuu isoja muutoksia, joihin sopeutumisessa musiikki auttaa.

– Nuoruus on tunnepitoista aikaa, ja teini-ikäisen tunteiden säätelyn taidot ovat vasta kehittyneet. Tässä elämänvaiheessa musiikki tarjoaa keinoja purkaa ahdistusta tai kaikupohjan omille pohdintoille. Musiikin vaikutus minuuden kasvuun ja yhteen-

kuuluvuuden kokemuksiin on tärkeää juuri teini-vuotena, Saarikallio kuvaa.

Nuoruusikään liittyvät musiikkikokemukset pitävät sen aikaisen musiikin aina tärkeänä osana musiikkimakua. Se muuttuu kuitenkin läpi elämän. Monet aikuiset löytävät uusia musiikkimaailmoja esimerkiksi lastensa musiikkimaun kautta.

Myös tänä vuonna toteutetun Musiikin kuuntelu Suomessa -tutkimuksen tuloksissa havaittiin, että teini-ikäisten suosikkimusiikki kulkee kuulijansa mukana koko elämän.

– Kaikkialla maailmassa noin puolet ihmisten suosikkibiiseistä on niitä, joita he ovat kuunnelleet eniten nuoruusvuosinaan, sanoo johtava tutkija **Kari Tervonen** tutkimuksen toteuttaneesta Omnicon Media Groupista.

Myös persoonallisuuden ja musiikkimaun välillä on löydetty yhteyksiä. Tutkimuksissa on havaittu esimerkiksi, että ulospäinsuuntautuneisuus ohjaa ihmisiä pop-musiikin pariin.

– Ekstrovertit käyttävät rytmikästä musiikkia vaikkapa siihen, että lähtevät kavereidensa kanssa ulos tanssimaan tai kutsuvat ihmisiä kylään. Elämyshakuiset henkilöt taas ovat tyypillisesti mieltäneet vähän monimutkaisempaan musiikkiin, kuten jazziin tai klassiseen musiikkiin, Suvi Saarikallio havainnollistaa.

Tiesitkö?

- Eniten Suomessa kuunnellaan iskelmämusiikkia, kaiken kansan hittejä, joissa on helppo ja tarttuva kertosaie. Siitä on viime vuosina tullut aiempaa iloisempaa ja duurivoittoisempaa, ja erityisen suureen suosioon ovat nousseet omia kappaleitaan esittävät naisartistit.
- Rajanveto eri musiikkityylien välillä on tunnetusti vaikeaa. Niinpä suomalaisten suosimien iskelmäartistien joukossa on paljon esiintyjä, jotka on aiemmin luokiteltu rockin, popin tai vaikkapa rapin edustajiksi, kuten Lauri Tähkä, Paula Vesala ja Juha Tapio.
- Tiedot käyvät ilmi tuoreesta Musiikin kuuntelu Suomessa -tutkimuksesta, joka toteutettiin tänä vuonna kahdeksatta kertaa. Teoston ja Musiikkituottajat IFPI Finlandin tilaamaan tutkimukseen vastasi syksyllä 2021 yli tuhat 13–75-vuotiaasta suomalaista.

Annastiina Brusila, 23, opiskelija, Jyväskylä

”Kuuntelen musiikkia, jota radiossa soitetaan. Joskus myös muut soittavat musiikkia minulle. Kavereiden kanssa kuuntelemme genreistä pääosin rockia, sillä siitä saa hyvää fiilistä.”

Jani Laaksonen, 48, yrittäjä, Hollola

”Kuuntelen erilaista musiikkia, hevirockia ja kevyempää kamaa. Musiikki tuo hyvän fiiliksen. Musiikkimakuni on pysynyt suhteellisen samana koko elämäni ajan. Useimmiten kuuntelen ulkomaista tuotantoa.”

Anneli Tuppurainen, 86, eläkeläinen, Jyväskylä

”Olen aina pitänyt hengellisestä ja klassisesta musiikista. Pojanpoikani tykkää virsistä, joten kuuntelemme niitä. Pidän erityisesti Lasse Heikkilän ja Pekka Simojoen tuotannosta. Nuorempana on tullut kuunneltua myös iskelmää.”

GALLUP

Mitä musiikkia kuuntelet ja miksi?

JAAKKO HEIKKINEN teksti, SAMI SAARENPÄÄ kuvat

Jonna Lusenius, 25, opiskelija, Jyväskylä

”Tällä hetkellä fiilistelen tämän syksyn Vain elämää -ohjelman biisejä. Haikea ja surullinen musiikki tuo lohtua ja toimii hyvänä taustamusiikkina silloin, kun teen jotain muuta. Ystävieni kanssa kuuntelemme suomi-iskelmää.”

Jouko Hautamäki, 72, eläkeläinen, Jyväskylä

”Viimeisimpänä olen kuunnellut lastenmusiikkia ja Naattiorkesteria, joka voitti Vuoden lastenlevy-palkinnon Jellonagaalassa tänä vuonna. Olemme kuunnelleet sitä yhdessä lapsenlapseni kanssa.”

Saara Vatanen, 22, opiskelija, Kajaani

”Juuri nyt kuuntelen kuulokkeista Radio Suomipopin Aamulypsy -ohjelmaa. Suosikkimusiikkigenreni on kasarirock, vaikka yleensä kuuntelenkin paljon podcasteja, enkä niinkään musiikkia.”

Niko Heimonen, 16, opiskelija, Jyväskylä

”Kuulokkeissa soi nyt Gettomasa. Kuuntelen yleensäkin pääosin räppiä. Musiikki auttaa keskittymään ja tuo tunnelmaa. Jos en kuuntele musiikkia, kuuntelen silloin podcasteja.”

Kirkonkellot soivat toivoa uudelle vuodelle

Kaupunginkirkon, Taulumäen, Kuokkalan, Korpilahden, Palokan, Säynätsalon, Tikkakosken ja Vaajakosken kirkkojen kellot soivat uudenvuoden yönä kello 00.00. Kellojen soitolla halutaan välittää toivoa ja rohkaista kaupunkilaisia aloittamaan uusi vuosi tulevaisuuteen ja yhdessä selviämiseen luottaen.

Kirkonkellot ovat kuuluneet uudenvuoden yön perinteisiin aiempinakin vuosina. Tällä kertaa Kirkkopuistossa ei järjestetä perinteistä uudenvuoden vastaanottoa yhdessä kaupungin kanssa heikentyneen koronatilanteen vuoksi.

– Vuodenvaihteessa soivat kirkonkellot muistuttavat, että kaikissa tilanteissa ihmisen turvana on luja armollinen Jumala. Uuden vuoden juhlaan ja tulevan vastaanottamiseen liittyy myös epävarmuutta ja huolta. Siihen kellot soivat meille toivoa ja luottamusta. Tänä vuonna kellot soivat myös yhdessä selviytymisen viestiä, jota jaksaisimme pitää yhtä ja tukea toisiamme, kertoo Jyväskylän seurakunnan yhteisen seurakuntatyön johtaja Heli Aho-

Kirkko käy koulun juhlatilaksi

Koulut voivat edelleen järjestää lukukauden päätösjuhlia kirkkoissa. Eduskunnan perustuslakivaliokunta katsoo, että pelkkä tila ei tee juhlasta uskonnollista ja että kirkon tai muun uskonnollisen tilan käyttö juhlassa ei ole perustuslain vastaista. Seurakuntien ja koulujen yhteistyö jatkuu siis sellä, missä tarvetta juhlatiloille on.

Mediasäätiö tukee elokuvia 100 000 eurolla

Kirkon mediasäätiö on myöntänyt tukea 18 ohjelmahankkeelle yhteensä 102 500 euroa.

Suurimman tuen sai käsikirjoittaja ja ohjaaja Maria Rainbirdin TV-dokumentti Pitkä matka kotiin, joka kertoo akateemisesti koulutetun nigerialaisen Oge Enehin halusta vaihtaa suomalaiseen yhteiskuntaan.

10 000 euron tuotantotuen saivat DocPoint -elokuvatapahnutamat ry:n Mitä sinä uskot -elokuva ja oheisohjelmakokonaisuus sekä Hallonbacken-sarja. Martin Jernin ja Emil Starkin käsikirjoittama, Saara Cantellin ohjaama lasten ja nuorten draamasarja asetuu 1920-luvun Helsinkiin, jossa 12-vuotiaalle Stinalle tarjotaan maksutonta hoitoa keuhkosairautteen Hallonbackenin parantolassa.

” SOVINTOON ELÄMÄN KANSSA ”

Naistenpäivä lauantaina 15.1.2021

Palokan kirkossa (Rovastintie 8, 40270 Palokka)

PÄÄPUHUJANA
Saara Kinnunen, palkittu kirjailija ja ihmishuhteyden asiantuntija.

Ohjelmaa klo 10-15. Puhujia, musiikkia, keskustelua, kahvit ja lounas. Kirjapöytä, Perussanomaa Oy. Myynnissä Ilon Villat -tuotteita. Vapaaehtoinen ruoka- ja kahvimaksu Yhteisvastuun hyväksi.

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

SUOMEN RAAMATTUOPISTO
Järj. Jyväskylän seurakunta, Tikkakosken ja Palokan alueeseurakunnat, Suomen Raamattuoisto, Step-opintokeskus

OSKARI RANTALA

Väitöskirjatutkija ja kirkkovaltuutettu aluevaltuustoon

Toimivat sote-palvelut kaikille ja reilummat työolot niiden tekijöille!

Peruspalvelut on pelastettava ja panostettava mielen-terveys- ja päihde-työhön sekä vammaisten palveluihin.

154 vasemmisto

Maksaja: ehdokas

OSKARI RANTALA.FI

TuomasMESSU

Taulumäen kirkossa **SU 9.1.2022 klo 18**

Myyös suora lähetys:
youtube.com/henkielama

LASTEN JA IKÄIHMIEN SEKÄ SUJUVIEN TERVEYSPALVELUIDEN PUOLESTA

ALUESYTYTTÄJÄ, VARATUOMARI, KAUPUNGINVALTUUTETTU

MARIKA VISAKORPI

WWW.VISAKORPI.NET

367

Kristillisdemokraati
ARVOISTASI POLITTIKKA.

JYVÄSKYLÄN YKKÖSAPTEEKKI

Seppälän Citymarket
Vasarakatu 29, 40320 Jyväskylä
Palvelemme: ma-la 9-20, su 12-18

www.jyvaskylanykkosapteekki.fi

NAISET TASAPAINOA ETSIMÄSSÄ

Naisten keskusteluillat

Tikkakosken kirkolla pe klo 18, teetarjoilu.

14.1 **Miksi piilotamme persoonaamme**
11.2 **Rajallinen on kokonainen**
4.3 **Itsetuntemuksen merkityksestä**
8.4 **Hyvinvoinnin kulmakivet tasapainoa tukemassa**

Materiaali kirjana, Terveesti tasapainossa, Satu Lähteenkorva (psykologi).

Tervetuloa yhdessä pohtimaan hyvinvointitaitoja!

Tikkakosken alueeseurakunta
Yhdyshenkilö **Inkeri Tuunanen**
puh. 040 544 6592

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

Tule meille kesätöihin!

Jyväskylän seurakunta palkkaa kesäkaudeksi 2022 kausityöntekijöitä hautausmaiden hoito- ja ylläpitotehtäviin. Hautausmaat ovat: Korpilahden, Lahjaharjun, Mäntykankaan, Säynätsalon, Tikkakosken ja Vanha hautausmaa. Hakijan tulee olla 18 vuotta täyttänyt aloittaessaan työt.

HAKEMUKSET PYYDÄMME SÄHKÖISEN REKRYTOINTIPALVELUMME KAUTTA:
jyvaskylanseurakunta.fi/avoimet-tyopaikat

Hakemukset tulee palauttaa su **30.1.2022** mennessä.

Henki & elämä

LAKIASIAINTOIMISTO VARATUOMARI RIIITA KIVELÄ

p. 0500 545 689
Kauppakatu 28 huoneisto 36
40100 Jyväskylä
riitta@lakikivela.fi
www.lakikivela.fi

perunkirjoitukset • kaupat
• lahjat • testamentit ym. lakiasiane
• palvelua myös kotikäynteinä

Kukitamme elämäsi juhlat!

Viherlandia
Onnella on juuret

Kammintie 6, 40520 Jyväskylä
viherlandia.fi Puh. 010 617 1932
leikko@viherlandia.fi

Puheluinummi: 835 snt/puh. + 12,09 snt/min.

HEIKOMMAN PUOLELLA!

105

SIRKKU INGERVO os. Vuoristo
Kaupunginvaltuutettu,
KM, opo, erityisopettaja,
sosiaalisyhteyden, äiti

YKSEYDEN RUKOUS- VIIKKO 18.–25.1.

OHJELMA

TIISTAI 18.1. Rukousviikon yhteinen aloitus: klo 18 Pyhän Olavin kirkko, Yrjönkatu 36.

KESKIVIIKKO 19.1. Ehtoopalvelus klo 18 Ortodoksinen seurakunta, Rajakatu 39. Iltatee.

TORSTAI 20.1. Ekumeeninen päivärukous klo 13 Kaupunginkirkko, Kirkkopuisto. Rukous- ja ylistyksiä klo 18.30 Vaajakosken baptistiseurakunta, Savonmäentie 14.

PERJANTAI 21.1. Konsertti klo 18 Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10.

LAUANTAI 22.1. Jumalanpalvelus klo 11 Adventtikirkko, Ilmarisenkatu 18.

SUNNUNTAI 23.1. Jumalanpalvelukset eri seurakunnissa

MAANANTAI 24.1. Rukouslauluilta klo 18.30 NNKY, Puistotori 4.

TIISTAI 25.1. Rukousilta klo 19 Helluntaikirkko, Okkerinkatu 2.

VAUVARYHMÄT KEVÄT 2022

AVOIMET RYHMÄT

(ei ennakoilmoittautumista)

Keljonkangas / Neulaskoti
Tarja Masalin 050 442 0198

Keskusta Kati Koskinen 050 595 3948

Kuokkala Heini Tarvainen 050 340 0697

Palokka Mira Maasola 050 408 8813

EKAUVAUVA-RYHMÄT

ILMOITTAUTUMINEN 1.12.2021–9.1.2022
jyvaskylanseurakunta.fi/ ilmoittau

Huhtasuo / Kipinä
Katja Romppanen 050 407 9126

Kortepohjan srk-keskus
Riitta Haaparanta-Kocabiyyik 050 372 5573

Kuokkala Heini Tarvainen 050 340 0697

Vaajakoski Marja Lähteellä 040 574 2026

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNNAN YHTEYSTIETOJA

POSTIOSOITE: PL 103, 40101 JKL
www.jyvaskylanseurakunta.fi

Virkatodistukset ja sukuselvytykset

041 730 2591, luovutus.akrlapua@evl.fi

Kirkkoon liittymisen, avioliiton esteiden tutkinta

041 730 2589
rekisterointi.akrlapua@evl.fi

Kaste- ja vihkivaraukset

050 363 2300
jyvaskylan.seurakunta@evl.fi

Hautauspalvelut

040 162 3982
jklsrc.hautauspalvelut@evl.fi

Päivystävä pappi

040 535 2328

Neuvonta

014 636 611

Lapuan hiippakunnan aluekeskus-rekisterin tiedot akrlapua.fi

Työntekijöiden kaikki yhteystiedot

jyvaskylanseurakunta.fi

Leirikeskusten varaukset

Henrik Ketola 040 535 1657
vesala@evl.fi

Lähetys ja kansainvälinen vastuu

Ulla Klemettinen asiant. 050 3409 889
Raimo Laine kappalainen 0400 748 671
Lea Periaho maahann.t. 050 549 7033
Katri Lehikoinen katri.e.lehikoinen@evl.fi
lähetykskasvat.sihteeri (vs.)
..... 040 560 9904

Nuorisotyö

Janne Kippola nuoris- & rippik. asiant.
..... 041 730 0445
Hanna-Maire Leppänen erityisnuorisot.
..... 050 521 5401
Petri Grönholm erityisn. 040 509 8060
Mirabella Tolonen vammaisnuorisotyö
..... 050 549 7029
Pasi Bom partio/Lehtisaari 050 5497 011

Rippikoulutyö

Johanna Puupponen rippikouluoppi
..... 050 590 0265

Opiskelijatyö

Johanna Tikkanen ammattiopiston ja ammattikorkeakoulun oppilaitospappi
..... 050 521 5418
Päivi Helenius lukioiden oppilaitosdiakoni
..... 050 549 7006
Matti Väättäin yliopiston oppilaitospappi
..... 050 594 8167

Perheasiainneuvottelukeskus (PAK)

Kilpisenkatu 4, aikavaraukset ti, ke ja pe klo 12–14.30 ..... 044 774 8052
Pekka Puukko johtaja 050 383 9273

Sairaalapastorit

Katriina Ilvesmäki johtava sairaalapastori 040 336 7461

Taulumäen kirkko

Lohikoskentie 2
0400 308 120 tai 044 481 1631
Jukka Hassinen kanttori 050 523 4136

ALUESEURAKUNNAT

HUHTASUO

Huhtakoti Nevakatu 1 (liikekeskus)
..... 040 560 9905 tai 044 481 1628

Kipinä Kauppakeskus Seppä, Ahjokatu 5
..... 044 737 1921

Aluekappalainen vs. *Annemari Siitonen*
..... 050 549 7029

Srk-assistentti *Kaisa Tuomi* 041 730 5499

Varhaiskasv. *Anne Kettunen* 050 340 0638

KELTINMÄKI

Keltinmäen kirkko Keltinmäentie 10
..... 050 549 7037 tai 044 481 1630

Aluekappalainen *Ville Von Gross*
..... 040 560 9934
ville.vongross@evl.fi

Srk-assist. *Meija Meuronen* 050 340 9899

Varhaiskasv. *Katja Jansa* 050 340 0639

Kortepohjan srk-keskus Isännäntie 4
..... 050 549 7038

KESKUSTA

Kaupunginkirkko 044 481 1628

Aluekapp. *Seppo Wuolio* 050 521 5415

Srk-assistentti *Kaisa Tuomi* 041 730 5499

Varhaiskasv. *Anne Kettunen* 050 340 0638

Lahjaharjun kappeli Ukkonniementie 2
..... 050 549 7039

KORPILAHTI

Korpilahden kirkko ja srk-talo Kirkonmäentie 1–3 050 557 9008/044 481 1630

Srk-assist. *Esa Härköjärvi* 050 557 9012

Hautausasiat 040 162 3982

Aluekappalainen *Antti Koivisto*
..... 050 353 2727

Varhaiskasv. *Katja Jansa* 050 340 0639

KUOKKALA

Kuokkalan kirkko Syöttäjänkatu 4
..... 050 549 7045 tai 044 481 1629

Aluekappalainen *Riku Bucht* 050 407 0115

Srk-assist. *Miia Siekkinen* 050 408 8816

Varhaiskasv. *Tiina Korhonen* 050 340 9887

PALOKKA

Palokan kirkko Rovastintie 8
..... 040 560 9911/044 481 1627

Aluekappalainen *Laine Teija*
teija.i.laine@evl.fi 040 560 9906

Srk-assist. *Sari Tarvala* 044 331 5320

Varhaiskasvatukseno. *Marja-Terttu Kivelä*
..... 040 560 9908

SÄYNÄTSALO

Säynätsalon kirkko Saarnatie 1
..... 050 340 9896 tai 044 481 1630

Aluekappalainen *Osmo Väättäin*
..... 0500 545 611

Srk-assist. *Meija Meuronen* 050 340 9899

Varhaiskasv. *Katja Jansa* 050 340 0639

Neulaskoti Pihkatie 4, Keljonkangas
..... 050 549 7046

Seurakuntapastori *Esko Helenius*
..... 050 400 0014

TIKKAKOSKI

Tikkakosken kirkko Kirkkokatu 18
..... 040 560 9917 tai 044 481 1627

Aluekappalainen *Risto Vallipuro*
..... 040 545 8720

Srk-assist. *Sari Tarvala* 044 331 5320

Varhaiskasvatukseno. *Marja-Terttu Kivelä*
..... 040 560 9908

VAAJAKOSKI

Vaajakosken kirkko Kirkkotie 11
..... 040 560 9929 tai 044 481 1629

Aluekappalainen *Arto Kauppinen*
..... 040 560 9920

Srk-assist. *Miia Siekkinen* 050 408 8816

Varhaiskasv. *Tiina Korhonen* 050 340 9887

Sähköpostiosoitteet
etunimi.sukunimi@evl.fi
ellei yhteystiedon yhteydessä
toisin mainita.

SANA SINULLE

Uudenvuodenpäivä
Luuk. 2:21

Moni kaivaa joululaulujen korvamatot näinä päivinä pois korvistaan. Ensi jouluna sitten taas, mutta nyt saa riittää. Paitsi kenties yksi laulu. Sovitan sen paremmin juuri uuden vuoden vaihtumiseen ja uuden vuoden päivään. Tuo laulu on *Maa on niin kaunis*.

Kerrotaan, että sen juuret ovat keskiaikaisen pyhiinvaeltajien matkalaulussa. Toki nykyiset sanat kirjoitettiin Tanskassa 1800-luvun alkuvuosina ja Hilja Hahti runoili suomeksi ne 1910-luvulla. Niin tai näin, laulun kaunis sävel ja hiukan haaveellinen teksti ovat kuin luodut rukoukseksi juuri uuden vuoden alkuun.

Eräs paljon käytetty kuva vuoden vaihtumisesta on pois menevä vanhus ja saapuva pieni vaippaikäinen pienokainen. Kuin kuva uudesta alusta ja jonkin vaihtumisesta. Tai kuin kuva kahdeksan päivää vanhasta Jeesuksesta valmiina ympärileikattavaksi juutalaisen tavan mukaan. Kuva myös tuosta laulusta, miespolvet vaipuvat unholaan.

Ihana on sielujen toivotie. Maailman kautta kuljimme laulain... Mikä on tuo sielujen toivotie, jota kuljimme laulaen? Mikä on se laulu, joka vie vasta kohti? Vasta tuon laulun lopulla löydämme sen. Se on enkelten laulu jouluyönä kunniaa ja ylistystä syntyneestä maailman vapahtajasta, joka kahdeksantena päivänä sai enkelin ilmoittaman nimen Jeesus. Nimen, joka tarkoittaa Herra on apu, Herra pelastaa.

Ruotsalainen emeritus piispa Martin Lönebo kertoi kerran kauniin tarinan. Hän kertoi, kuinka kauan sitten eräessä pienessä kylässä jumalanpalvelus oli ohi, kirkko oli tyhjentynyt ja sentio oli sulkemassa kirkon ovea ulkopuolelta isolla avaimella. Yhtäkkiä hän kuulee, kuinka kirkon sisältä kuuluu laulua. Hän kuuntelee hetken ja ymmärtää sitten – enkelit olivat jääneet kirkkoon laulamaan. Sitten Lönebo sanoi; opeletkaa laulamaan enkelien kanssa.

Vaikkapa tänään. Uudenvuodenpäivänä. Enkelit ensin, paimenille lauloi, sielusta sieluhun kaikki soi. Kunnia Herran, maassa nyt rauha. Kun Jeesus meille armon toi.

Ari Tähkäpää
Kirjoittaja on Mikkelin hiippakunnan hiippakuntasihtööri

Hengissä

Matt. 3:13–17

Evankeliumista Matteuksen mukaan, luvusta 3

Silloin Jeesus tuli Galileasta Jordanille Johanneksen kastettavaksi. Johannes esteli ja sanoi: "Sinäkö tulet minun luoksesi? Minunhan pitäisi saada sinulta kaste!" Mutta Jeesus vastasi hänelle: "Älä nyt vastuste-

tele. Näin meidän on tehtävä, jotta täytätisimme Jumalan vanhurskaan tahdon." Silloin Johannes suostui hänen pyyntöönsä. Kun Jeesus oli kastettu, hän nousi heti vedestä. Samassa taivaat aukenivat, ja

Jeesus näki Jumalan Hengen laskeutuvan kyyhkysen tavoin ja asettuvan hänen päälleen. Ja taivaista kuului ääni: "Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mieltynyt."

Kaste antaa juuret ihmetellä elämää

Miksi Jeesus kastettiin? Mihin hän tarvitsi kastetta?

En tiedä, mutta minua liikuttaa ajatus, että hänkin tarvitsi kasteen. Vaikka hän on Jumalan Poika, ihmiseksi tullessaan hän suostui inhimilliseen elämään ihan kaikinainen. Siihen kuuluu, että me ihmiset tarvitsemme toisiamme. Ehkä hän ihmisenä tarvitsi myös vahvistusta aloittaessaan julkisen toimintansa? Onhan sen täytyntä olla aika jännittävää.

Mikä on kasteen merkitys elämässä?
Se on näkyvä merkki kristikunnan yhteisestä uskosta, joka kantaa läpi elämän. Kasteen liitto on aina voimassa Jumalan puolelta. Hän pesee meitä puhtaaksi kaikista pahasta, mitä elämässä kertyy. Minulle on tosi tärkeää, että olen saanut kasteen lahjaksi jo pienenä.

Jos minun olisi pitänyt tehdä itse ratkaisu mennä kasteelle, en tiedä, olisinko uskaltanut. Ollisin varmaan miettinyt, onko oma uskoni tarpeeksi vahva. Nyt voin luottaa siihen, että Jumala uskoo minuun, vaikkain itse aina jaksaisikaan uskoa itseeni.

Miten Pyhä Henki ja kaste liittyvät yhteen?

Kaste ja ehtoollinen ovat Jumalan läsnäolon tiheitä maailmassa, jossa hän on

tieteenkin läsnä kaikilla ja muutenkin. On Jumalan Pyhän Hengen työtä, että elämä syntyy ja kaikki kasvaa ja elää. Kristittyinä eläminen alkaa kasteesta, ja sitähän se elämä on, että kuljetaan Jeesuksen askelissa Pyhän Hengen johdatamina milloin vakaammin, milloin komppuroiden ja eksojenkin. Jumala ei tarvitse meidän sakramenttejamme, ne ovat hänen lahjojaan ihmisille uskon vahvistukseksi.

Mitähän haluaisit sanoa niille vanhemmille, jotka miettivät vastasyntyneen lapsensa kastamista?

Tässä ajassa, joka on niin täynnä valintoja ja yksilöllisyyttä, voi hämärtyä, miten yhteisöllisiä olentoja me olemme. Lapsen hengellinen kasvu alkaa jo ihan pienessä. Miksi ei haluaisi sulkea häntä sen saman siunauksen, armon ja rakkauden piiriin, joka itsellekin on annettu lahjaksi?

Kasteen ja kristillisen kasvatuksen antaminen on kuin äidinkieli tai kotimaa, sen myötä ihminen saa kasvuympäristön, jossa etsii itseään ja ihmetellä elämää. Jos hän aikuisena päättää lähteä toisiin maihin ja opetella uusia kielikieliä, hänellä on kuitenkin juuret.

Pastori Eeva-Kaisa Rossi saarnaa Vaajakosken kirkon messussa sunnuntaina 9.1. kello 10.

Hengissä-palstalla Jyväskylän seurakunnan papit tulkitsevat Raamattua.

Kiveen hakattu historia

Vanhalta hautausmaalta löytyi useita kulttuurihistoriallisesti merkittäviä hautoja.

JAAKKO HEIKKINEN teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Hoitamattomien hautojen kulttuurihistoriallinen arviointi Jyväskylän Vanhalla hautausmaalla on loppusuoralla.

– Käsitteily kulttuurihistoriallisesti merkittävistä haudoista on jo ehtinyt muodostua, Keski-Suomen museon amanuessi **Marja-Liisa Rajaniemi** valottaa.

Prosessi on ollut monivaiheista ja aikaa vievää. Kulttuurihistoriallinen arviointi on tehty haudoille, jotka ovat kirkkolain mukaisen kuultusmenettelyn jälkeen siirtyneet hoitamattomina seurakunnan haltuun.

– Aineistoa on ollut paljon ja henkilöhistoriallisen arvion määrittäminen on ollut paikoin haastavaa, Rajaniemi summaa.

– Henkilöiden taustojen selvittäminen on vaatinut tutkimuslistista työtä.

Amanuessi uskoo, että kulttuurihistoriallinen arviointi saadaan maaliin alkuvuodesta, tammi-kuussa.

– Raportti on viimeistelyä ja asioiden tarkistamista vaille valmis. Tietysti tarvitaan vielä neuvonpitoa Jyväskylän seurakunnan ja työryhmän kesken.

Jo aiemmin hoitamattomien hautojen keskeltä löydettiin muun muassa **Alvar Aallon** äidin, **Selma "Selly" Aallon** hauta.

– Myös muita kiinnostavia hautoja on löytynyt, Rajaniemi raottaa.

– Joukossa on ihan Jyväskylän historian kannalta tärkeitäkin henkilöitä.

Mielenkiintoiseen henkilöhistoriaan mahtuu paljon paikallisia toimijoita.

– On maanviljelyn kehittäjiä ja maalaiskunnan suurtulojen sukua hautoja, Rajaniemi luettelee.

– Löytyy myös paikallisia taidekasvattajia, esimerkiksi kuvaamataidonopettaja, joka on aikanaan ollut hyvin pidetty ja arvostettu.

” Tavoite on, että alue pysyy elävänä, eikä ala museoitumaan.

Kaupungissa on ollut varakasta porvaristoa, yrittäjiä ja virkamiehiä, ja se näkyi alueella vahvasti.

Myös kivet kertovat meille paljon.

– Vanhalla hautausmaalla esiintyy paljon kölikaarista korkeaa pystykiveä, joka todennäköisesti on ollut **Artur Wahlforsin** hautakiviveistämön käyttämä muistomerkityyppi, Rajaniemi opastaa.

– **V. Mikkilä** on sitten jatkanut samaa linjaa omissa hautakiviveistämössään avioituessaan Wahlforsin lesken kanssa. Mikkilän hautakiviveistö on toiminut Jyväskylässä 1900-luvun alkupuolelta 1930-luvulle asti.

Kiveä nähdään erityisesti niiden

henkilöiden haudoilla, joilla on ollut varallisuutta hankkia itselleen näyttävä hautamonumentti.

Kulttuurihistoriallisesti merkittäviä ja siten säilytettäväksi ehdotettavia hautoja on useita. Tarkkaa määrää on vaikea arvioida vielä, sillä muutamat tapaukset edellyttävät vielä harkintaa.

– Hautausmaat ovat eri puolilla Jyväskylää, joten vaikka haudat sijoittuvat eri puolelta, hautojensa vaikutusta haudattavalle on vaikea arvioida, Rajaniemi toteaa.

Vanha hautausmaa on valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö.

– Keski-Suomen museo pyrkii kulttuurihistoriallisesti arvioimaan, ettei alueeseen kohdistu voimakkaita muutoksia, eikä sen historiallinen ilme tai arvo häiriinny.

Jyväskylän seurakunnan hautausmaiden päällikön **Antti Pekurin** työn alla on jo kaavallinen tarkastelu, jossa etsitään uusia tiloja tuhkahautauksille Vanhalla hautausmaalla.

– Hautausmaa täyttyy uhkaavasti, eikä pian ole osoiteta enää yhtäkään uurnahautapaikkaa, Pekuri pohtii.

– Tavoite on, että alue pysyy elävänä, eikä ala museoitumaan.

Pohdinnassa onkin, voitaisiinko kulttuurihistoriallisen arvioinnin myötä seurakunnalle palautettavia hautoja hyödyntää osittain tilaratkaisukysymyksissä.

Elämäntaari

KASTETUT

Erin Ariel Ahonen
Väinö Oskari Alakotila
Eemeli Juha Samuel Aspinen
Aslak Iivari Estola
Joel Henrik Hakonen
Sofia Aurora Hakomäki
Hilla Lumia Hannula
Noel Matias Heikkinen
Emmi Leo Salomon Hellman
Joel Eeli Oliver Hoeffren
Aada Aino Maria Huttunen
Eljas Toivo August Hymnen
Väinö Veikko Aukusti Hytönen
Oliver Juhani Hyvönen
Edvin Matti Antero Hölttä
Elena Aurora Infusino
Jooa Julius Janatuinen
Johannes Aukusti Jegoroff
Frans Matias Järvenpää
Benjamin Eeli Kallioniemi
Philip Johannes Valerian Kalmbach
Konsta Ilmari Kingelin
Livia Onerva Kinnunen
Viho Onni Johannes Korpinen
Kalle Armas Kortetjärvi
Aatos Väinö Antero Kovanen
Veikko Erik Juhani Laine
Niilo Valo Ilmari Lehtola
Martta Valpuri Linjama
Herman Aukusti Lohi
Bea Helmi Ilona Lukkaroinen
Aino Matilda Luopajarvi
Alma Edith Olivia Löf
Aukusti Urho Eemeli Malila
Joel Antero Maukonen
Emilia Adalmiina Moilanen
Leo Aleksanteri Mäenpää
Eemeli Aatos Nenonen
Olavi Ville Aleksanteri Niemelä
Ilmari Eero Efraim Nokela
Arvid Samuel Toninpoika Norppa
Erin Juulia Dagmar Nurmi

Jiisa Josefina Paananen
Linnea Helmi Sofia Pajala
Vina Anna Silvia Pallaskari
Veini Viljam Penttinen
Anni Maria Poikolainen
Eemil Leevi Benjamin Pulli
Ukko Aarre Johannes Päivinen
Venla Karoliina Rajamäki
Enni Miija Aurora Reittu
Saralia Stella-Aurora Riekkö
Saaga Mea Kasmira Roininen
Saga Elisabeth Röhmö
Linda Gülcan Saglam
Aaro Pekka Kristian Salminen
Ida-Julia Eeva Elisa Salonen
Aurora Elli Maria Sihvonen
Hilma Amanda Mathilda Silvoaara
Amanda Freya Stenman
Ilona Victoria Pawwah Simonen
Olavi Voitto Daniel Soikkeli
Veikko Aarre Samuel Soikkeli
Niilo Einar Taskila
Nooa Kasper Temonen
Selma Leona Tirkkonen
Elsi Ilona Aurelia Tuikka
Dante Jymy Benjamin Tuominen
Marlo Sisu Alexis Tuominen
Luukas Benjamin Tyni
Olivia Anastasia Tütmez
Noel Leo Arvid Töyry
Teo Olavi Väinö
Juulia Lilja Aurora Valkonen
Veera Emilia Valtonen
Ja Alexia Villentytär Varis
Kaarlo Vihtori Verkkonen
Axel Vesa Valtteri Vilén
Lyydia Tuulikki Välimä
Emmiina Bertta Liisi Aurora Wilén
Edna Saga Vilhelmiina Ylikitti
Viljami Harri Yli-Rahnasto
Aada Amanda Kaarina Akkinen
Liina Liisa Tellervo Arje

AVIOIITTOON KUULUTETUT

Jarmo Erik Lahtela ja Kirsi Johanna Kontinen
Aleksi Anton Tapani Niva ja Sara-Lotta Aho

KUOLLEET

Elin Anna-Liisa Laukkala 99 v
Katri Annikki Lehtinen 98 v
Eeva Maria Virtanen 98 v
Taimi Anna Kaarina Elo 97 v
Syvi Helvi Nieminen 97 v
Elsi Perpetua Koskinen 96 v
Salme Marjatta Repo 95 v
Kerttu Annikki Johansson 95 v
Julia Sippola 95 v
Elli Ellen Vesterinen 95 v
Katri Salakka 94 v
Maria Kyllikki Ahonen 93 v
Aino Marjatta Turtaainen 93 v
Kauno Kalevi Kinnunen 92 v
Pentti Juhana Laukkanen 90 v
Ossi Antero Lehmonen 91 v
Heikki Olavi Leskinen 91 v
Liisa Kyllikki Siimes 89 v
Aune Kyllikki Honka 88 v
Helena Kaarina Koivunen 88 v
Helvi Liisa Peitsenheimo 88 v
Maija Liisa Pälve 88 v
Aili Marja Rytönen 88 v
Leila Sinikka Saukkonen 88 v
Osmo Siironen 88 v
Reijo Ilmari Ukkola 88 v
Airi Inkeri Heikkinen 87 v
Kirsi Annikki Markkanen 87 v
Eino Antero Matilainen 87 v
Armi Kaarina Puummi 87 v
Taimi Tellervo Salovea 87 v
Pirkko Anneli Kekarainen 86 v
Voitto Ilmari Kuusrainen 86 v
Ensi Helge Ilmari Parkkonen 86 v
Pirkko Sinikka Pynnönen 86 v
Pasi Allan Toivonen 86 v
Laura Liisa Ikonen 85 v
Pekka Olavi Ankkala 84 v
Hiikka Kyllikki Stähl 83 v
Kalle Johannes Kempainen 82 v
Senja Orvokki Matilainen 82 v
Seppo Väinämö Nuijka 82 v
Esa Likola 81 v

Pirkko Elisabet Pakarinen 81 v
Elmo Jooseppli Täiväinen 81 v
Väinö Armas Tietäväinen 81 v
Liisa Orvokki Ahola 80 v
Marja-Leena Hytönen 80 v
Seppo August Ritvanen 80 v
Tapio Ilmari Riusala 80 v
Aune Marja-Liisa Taipale 80 v
Eero Juhani Tokkari 79 v
Tuula Irmeli Joki 77 v
Marja Helena Ahlgren 76 v
Elma Esteri Huiskonen 76 v
Reijo Vihtori Lahtinen 76 v
Kirsi Sinikka Pipinen 76 v
Yrjö Mikael Poikolainen 76 v x
Kalervo Ilmari Virkamäki 75 v
Arja Kerttuli Puttonen 74 v
Mauri Antero Juhani Naulapää 73 v
Eino Kalevi Lahtinen 72 v
Heikki Kaarlo Juhani Rantanen 72 v
Jarmo Benjamin Tuuskä 72 v
Jari Allan Paananen 71 v
Irja Marjatta Pohjonen 71 v
Tuula Regina Jääskeläinen 69 v
Ritva Inkeri Lytyikkä 68 v
Keijo Kalevi Koskinen 67 v
Kari Juhani Moisio 67 v
Kari Tapani Pirkanen 66 v
Antero Pekka Kalervo Halinen 65 v
Kari Juhani Hiltunen 63 v
Tuula Anitta Setälä 62 v
Maire Marjatta Valkonen 62 v
Jari Päiviö Videnoja 61 v
Jarmo Olavi Kojola 58 v
Mirja Helena Väisänen 57 v
Anne Irmeli Särkkä 55 v
Markku Antero Nieminen 53 v
Kati Tuulikki Olli 49 v
Jarkko Petteri Salo 49 v
Sirpa Hannele Peltonen 47 v
Äki Juhani Toivola 47 v
Jaakko Tuomas Liimatainen 46 v
Esa Likola 81 v

Olavi Keskinen kertoo arvostavansa Jyväskylässäkin vaikuttanutta Alvar Aaltoa ja päätti siksi pysähtyä päiväkävelyllään Selly Aallon haudalle.

Tänään rukoilen

Minä näen, kuinka turvaton olen.

Kuitenkin panen kaiken uskallukseni sinun sanomattoman hyvyytesi varaan.

Mikael Agricola

Sairaalamuusikko Anna Brummerin kokemuksista ja saattohoitopotilaiden kohtaamisesta on syntynyt musiikillinen Elämän rajalla -esitys, jossa Brummer (harmaassa asussa) esittää itseään ja näyttelijä Helena Ryti muut roolit.

Tiesitkö?

- Elämän rajalla -esitys Kuokkalan kirkossa ma 17.1. kello 19. Vapaa pääsy.
- Musiikillinen esitys kohtaamisesta, välittämisestä ja musiikin voimasta sairaalaosastolla.
- Esiintyjinä sairaalamuusikko Anna Brummer ja näyttelijä Helena Ryti. Ohjaaja Jaana Taskinen.
- Huom. mahd. koronarajoitukset, katso ajankohtaisimmat tiedot jyvaskylanseurakunta.fi.

Toiveet vievät lapsuuteen

Sairaalamuusikko Anna Brummer vierailee saattohoitopotilaiden luona laulamassa musiikkia, joka lohduttaa.

SIRPA KOIVISTO teksti
ANTTI HAANPÄÄ kuva

Kansanlauluja, iskelmiä, oopperaa, klassista musiikkia, virsiä. Elämän loppuvaiheessa musiikkitoiveet ovat yhtä monenkirjavia kuin sitä pyytävät ihmiset.

Sairaalamuusikko **Anna Brummer** esittää juuri sellaista musiikkia, jota saattohoitopotilaat haluavat kuulla.

– Monet toiveet vievät lapsuuteen – musiikkiin, joka on soinnut kotona, koulussa tai jota vanhemmat ovat laulaneet.

Brummerin valikoimissa on tuhansia lauluja. Jos jotakin toivet-

ta ei listoilta löydy, Brummer tilaa nuotit kirjastosta.

Musiikki tuo lohtua, rauhoittaa ja avaa tunteita.

– Musiikin merkitys elämän loppuvaiheessa on erityisen suuri. Monet laulavat mukana ja saattavat kertoa musiikkiin liittyviä muistoja. Musiikkihetkessä muistisairaskin voi olla hetken oma entinen itsensä, hän kertoo.

Brummer vierailee saattohoitopotilaiden luona viikoittain. Suurin osa potilaista haluaa kuulla musiikkia. Pienikin musiikkituokio ravitsee.

Brummerin instrumenttina on oma ääni.

– Tässä elämänvaiheessa pelkkä laulukin riittää, eikä esityksen tarvitse olla kokoonpanoltaan täydellinen. Ääni jo sinällään viestittää potilaalle läheisyyttä ja läsnäoloa.

” Tässä työssä on avautunut, miten tärkeitä ihmissuhteet meille ovat.

Anna Brummer

Korona-aikana laulaminen on ollut kielletty, mutta Brummer on silti halunnut jatkaa vierailuja.

– Laulamisen sijasta etsin netistä musiikkia, jota potilaat haluavat kuulla.

Brummer on toiminut sairaalamuusikkona kuusi vuotta Terhokodissa ja Suursuon sairaalan saattohoidon ja palliatiivisen hoidon osastoilla Helsingissä. Sitä ennen Brummer työskenteli kanttorina ja musiikin opettajana.

– Sairaalamuusikon työ on mielenkiintoista, kiehtovaa ja hyvin ihmisläheistä. Minulle tärkeintä on kulkea ihmisenä ihmisen rinnalla. Koen, että muusikkona teen myös auttamistyötä.

– Kun olen kulkenut potilaiden

kanssa lyhyemmän tai pidemmän aikaa, olen saanut lisää elämäntunnetusta. Tässä työssä on avautunut, miten tärkeitä ihmissuhteet meille ovat.

Brummerin kokemusten pohjalta on syntynyt esitys *Elämän rajalla*, jossa kuolemaa ja luopumisen tematiikkaa lähestytään sairaalamuusikon näkökulmasta.

– Haluan esityksellä tuoda esiin, miten musiikkia tarvitaan myös palliatiivisen hoidon parissa, ja miten tärkeää hyvä saattohoito on. Musiikki antaa hienon mahdollisuuden tukea potilasta elämän loppuvaiheessa, Brummer sanoo.

Henki & elämä -lehti & Jyväskylän seurakunta toivottavat

Hyvää uutta vuotta 2022

Henki & elämä

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA